

Till:

Johan Edstav, regeringens bostadssamordnare

Nya Ostkustbanan skapar förutsättningar för att bygga många nya bostäder

Sveriges befolkning växer snabbt, och det har blivit allt svårare för människor att hitta en bostad. Under de närmaste åren behövs därför över 700 000 nya bostäder. Genom ett dubbelspår på Ostkustbanan förbättras tillgängligheten och därmed stärks de funktionella sambanden mellan städerna längs södra norrlandskusten, och ger helt nya förutsättningar till kraftigt ökat bostadsbyggande såväl i stationsnära lägen som på andra attraktiva platser längst med stråket.

Flera av kommunerna längs Ostkustbanan har gjort egna inspel till regeringens bostadssamordnare. Och flera kommuner i Gävleborg och Västernorrland har blivit tillfrågade av Trafikverket att redovisa sitt arbete med bostadsfrågor i samband med pågående åtgärdsplanering.

I detta dokument vill vi ge en samlad bild av det arbete som nu görs. Vi vill visa vår samsyn och strävan att tillsammans kunna utgöra en viktig bit i det nationella bostadspusslet.

Region Gävleborg och Region Västernorrland är regionala planupprättare och har gemensamt med åtta kommuner bildat bolaget Nya Ostkustbanan AB som arbetar för byggandet av ett dubbelspår på Ostkustbanan mellan Gävle och Härnösand. Dubbelspåret är vår enskilt viktigaste utvecklingsfråga, med avgörande betydelse för att säkra framtida konkurrenskraft och arbetstillfällen för stora delar av Norrland. Längst med kusten ligger flera av Sveriges internationellt och nationellt ledande industrier och företag. Men också expanderande regionala tillväxtmotorer som Gävle och Sundsvall med sammanlagt cirka 200 000 invånare, och som tillsammans med övriga städer längs kusten - Örnsköldsvik, Hudiksvall, Söderhamn, Härnösand, Kramfors, Timrå och Nordanstig lägger till ytterligare cirka 200 000 invånare. Med angränsande kommuner, som också får stora vinster med förbättrade pendlingsmöjligheter, handlar det om cirka 500 000 invånare som direkt berörs av ett dubbelspår på Ostkustbanan! Vår vision är att vara ett pärlband av städer där människor tar sig snabbt och bekvämt mellan hem och arbetsplatser, eller kanske till något av alla de universitet och högskolor som finns inom räckhåll från Umeå till Stockholm.

Södra Norrland både vill och kan bli en del av lösningen på bostadsbristen i Sverige. Men det förutsätter bättre kommunikationer. Dels för att våra företag har behov av snabba och tillförlitliga godstransporter och kompetensförsörjning, dels för att människor enkelt ska kunna pendla mellan bostaden i en ort till arbete, service, aktiviteter eller nöjen i en annan ort.

Med en dubbelspårig Ostkustbana kan man resa mellan Stockholm och Sundsvall på bara två timmar. För första gången någonsin skulle Gävleborgs och Västernorrlands arbetsmarknadsregioner växa ihop och bilda en stor och kraftfull gemensam arbetsmarknad med över 220 000 sysselsatta. Det innebär att människor friare kan välja var de väljer att bo, leva, arbeta samt utbilda sig. Då kommer vi också att kunna bidra till att avlasta en överhettad Stockholmsregion, och samtidigt bidra till ett fortsatt livskraftigt Sverige där orter växer sig rikare på både människor och företag, kultur och service.

Dubbelspåret ger en uppåtgående spiral som skapar helt nya förutsättningar för bostadsbyggandet längst med kusten i efterfrågade attraktiva miljöer. Bättre tillgänglighet i ett område innebär ökad produktivitet i näringslivet, vilket leder till fler arbetstillfällen. Och det i sin tur leder till att fler människor vill och kan flytta till området.

Beskrivning av läget för regionövergripande planering för bostadsbyggande

För drygt ett år sedan lämnade Nya Ostkustbanan AB in en Nyttöanalys av dubbelspåret till Sverigeförhandlingen. Där bedömde kommunerna att över 21 000 nya bostäder skulle kunna byggas fram till 2035 i kustkommunerna från Örnsköldsvik till Gävle. Och att omkring 8 500 ytterligare skulle tillkomma med ett dubbelspår på Ostkustbanan.

Redan på ett tidigt stadium stod det klart att kommunerna varit mycket försiktiga i sina bedömningar. Nya Ostkustbanan AB har därför tagit initiativ till att samla berörda intressenter längst med stråket för att vidare analysera de nya möjligheter ett dubbelspår på Ostkustbanan kan ge. Den 18 maj samlades politiker och tjänstemän från kommuner, regioner och länsstyrelser till två workshops i Gävle respektive Sundsvall.

Diskussionerna kring hur Nya Ostkustbanan kan generera fler bostäder leddes av de tidigare infrastrukturministrarna Catharina Elmsäter Svärd och Ulrica Messing. Samsynen var stor bland deltagarna. Potentialen för nya bostäder är större än vad man tidigare har bedömt. Att bygga fler än 50 000 bostäder längst med Ostkustbanan är inte orimligt, om de rätta förutsättningarna skapas.

Redan nu har byggandet tagit ordentlig fart i flera av kommunerna. I Sundsvall byggs just nu 1 200 bostäder och det finns färdiga detaljplaner för ytterligare 1 000 bostäder. Utöver detta pågår planläggning för ytterligare 2 700 bostäder och dessutom tidiga skisser på planer för ytterligare 2 300 bostäder. Gävle har under våren räknat upp sina bostadssiffror och Söderhamn erbjuder mark för upp till 3 000 bostäder med nära koppling till kommunens två tågstationer. I exempelvis Hudiksvall och Sundsvall ser vi utveckling där det idag skapas attraktiva bostadsområden nära stationer. Det finns både stora och små bostadspärlor längs södra Norrlandskustens pärlband av städer och tågstationer.

Senast 1 november kommer nya siffror att presenteras genom det arbete som genomförs av Nya Ostkustbanan AB. De nya bedömningarna tar bland annat fasta på att det i Ostkustbanestråket bor över 500 000 människor, men också att ett dubbelspår ger snabba förbindelser längst hela sträckan Stockholm – Umeå.

För att de goda effekterna av ett dubbelspår och smidigt resande ska bli förverkligade krävs naturligtvis såväl hårt arbete som noggrann planering. Vi behöver exempelvis planera utvecklingen av stationsorterna och trafikflödet till och från stationerna, och det arbetet måste utföras parallellt, inte sekventiellt, för att processen inte ska sakta in eller stanna av.

Redan nu har vi genom projektet Samordnad planering tillsammans med Trafikverket skapat planeringsmässiga förutsättningar genom en sammanhållen översiktsplanering längs stråket, så att dubbelspåret snabbare kan komma på plats och nyttan av nya bostäder kan realiseras tidigare.

700 000 nya bostäder i Sverige till 2025. Det är en rejäl, och spännande, utmaning. Och vi längs södra Norrlandskusten har antagit den – från Örnsköldsvik i norr till Gävle i söder. För vi vill växa! Därför fortsätter vi vårt gemensamma arbete med att noggrant och realistiskt, men utan att förlora visionerna ur sikte, planera för vår egen framtid, och hela Sveriges.

Härnösand och Gävle, 2017-06-09

Hans Wiklund, Regional utvecklingsdirektör, Region Västernorrland
Göran Unger, avdelningschef Infrastruktur och samhällsplanering, Region Gävleborg